

Eğitimden araç gerece, turnuvalardan sponsora Görme Engelli Satranççılar

Ülke satrancı bütüncül ilerlemeli

Görme Engelliler Ulusal takımımız Olimpiyatlarda oynamalı

Görme Engelliler 2010 Türkiye Şampiyonu Kerim Altınok, Türkiye ikincisi Uğur Yuvarlak ve Türkiye Üçüncüsü Selim Altınok'la Görme Engelliler Dünya Şampiyonası sonrasında körler satrancına dair söyledik.

Fatma Yılmaz: Daha önceki söyleşilerimizden biliyorum, kendinizi adlandırmak için özel sözcüklere ihtiyacınız yok, ben de aynı yalınlıkla sorayım: Türkiye'de körlere yönelik düzenli satranç faaliyetleri ne zaman başladı?

Selim - Kerim Altınok: Türkiye'de körler alanında düzenli satranç faaliyetleri 1999 yılında başladı yani çok yakın bir geçmiş var. Türkiye Görme Engelliler Spor Federasyonu (GESFED) ilk Türkiye Şampiyonası'nı düzenlediğinde elli yedi sporcu katılmıştı. 2010 yılında bu sayı yüz elliye yaklaştı. Artık daha fazla görme engelli satranç oynuyor. Bu iyi bir şey tabii ama yeterli değil. Çünkü oyun güçleri düşük. Yüz elli kişinin en çok on beş ya da yirmisi belirli seviyenin üzerinde, diğerleri şimdilik çok zayıf. Henüz beklenen atağı yapamamış olsalar da iyiler içerisinde İzmir'den Kemal Özceylan, İstanbul'dan Levent Açlan ve Gökhan Güngör gibi iyi çalışan genç arkadaşlarımızı saymak gerekir.

Dünyada körler satrancının düzeyi nedir?

Bu yıl Belgrad'da Dünya Körler Şampiyonası'na katıldık. Otuz iki ülkeden yüz yirmi bir oyuncu vardı. Yarısına yakınının Lololu olduğunu gördük. Rus oyuncu Crilov'un 2400 civarına ulaştığını biliyorum. Karşılaştığımız tüm oyuncular iyiydi. Ne kombinasyonlar atıldı ne zorlu maçlar oynandı bilmeniz. Ruslar, Polonyalılar çok iyi, Almanlar

2010 Görme Engelliler ulusal takımımız ve ülke ülke dostları (Fotoğraf: Fatma Yılmaz)

TSF satranç için özel bir eğitim sistemi oluşturuyor, bu amaçla kitaplar yazılıyor. En büyük hayalimiz bu kitapların bizler için seslendirilmesi

da sistemli çalışıyor. Alman Körler Satranç Birliği geçtiğimiz yıllarda kuruluşunun 50. yılını bir turnuva ile kutladı.

Türkiye'de körler satrancının geniş kitlelere yayılması ve saydığımız ülkeler düzeyine gelmesi için neler yapılabilir?

Bunu birkaç başlık altında toplayabiliriz.

Satranç Eğitimi

Biz genel düzeyin yükseltilmesini bunun için de satrancın körler okullarından başlayarak tabana yayılmasını istiyoruz.

Eğitim materyali

Ülkemizde görmeyenlerin okuyabileceği şekilde basılmış satranç kitapları yok. Görenler için birçok çeviri yapıldı birçok kitap basılıyor, körler içinse hiç yok. Bu büyük bir sorun. İngiltere'de daha 1920'lerde Braille alfabesiyle o dönemin belli başlı satranç kitapları körler için de basılmış. Biz iki milli sporcu (Selim-Kerim) olarak kişisel gayret gösteriyoruz. Körler alfabesi ile temel satranç kurallarını ve minyatür oyunları içeren bir kitap yazdık ve sponsor bulup bastırdık.

Selim-Kerim Altınok'tan bir müzik Şöleni (Fotoğraf: Fatma Yılmaz)

Bunu ülkemizdeki tüm körler okullarına hediye ettik. Şimdilerde Milli Eğitim Bakanlığı bizden bu kitapların basım iznini aldı, seve seve gönüllü olarak bu izni verdik. Körler matbaası daha çok sayıda kitap basıp okullara gönderecek. Yine satranççı gören arkadaşlarımıza sesli olarak okutup kaydedtiğimiz Uwe, Coblens, Palavan kitaplarını bilgisayar CD'lerine aktarıp internette tüm görme engellilerin hizmetine sunduk.

TSF'den isteğimiz

Şu anda TSF Türk satrancı için özel bir eğitim sistemi oluşturuyor, bu amaçla kitaplar yazılıyor. En büyük hayalimiz bu kitapların kısa süre içinde sesli kaydının yapılarak görmeyenlerin kullanımına uygun hale getirilmesi. Ülkedeki tüm satranççılarla birlikte eş zamanlı olarak bu kitapları inceleyebilmeyi öyle çok istiyoruz ki!

Uğur Yuvarlak: On dört yaşından beri satranç oynuyorum. Kendi kendime başladım, sonra Selim, Kerim Ağabeylere ulaştım. Onlar bana İngiltere'den getirttikleri kabartma satranç kitaplarını ve dergilerini verdiler. İngilizcem iyi olduğu için bunları kısa süre içinde bitirip yenilerini istedim. Sonra bilgisayar ve internet devreye girdi. Satranç hayatımın bir parçası, çok sevdiğim için de sürekli çalışıyorum.

Bu sene Türkiye ikincisi oldum. Satrancın gelişmesi için düşüncelerim var. Öncelikle,

Bizim isteğimiz, TSF'nin antrenörlük eğitimden yararlanıp satranç eğitmeni olmak. Böylelikle öğrencilere daha sistemli eğitim verebiliriz

Körler Türkiye Şampiyonası finalinin görenlerin şampiyonasıyla aynı ortamda yapılmasını istiyorum. Ayrımaya gerek yok, biz de satranççiyiz. Final turnuvalarının tarihleri ve mekanları aynı olursa ustalarla aynı ortamı paylaşmak bizi daha çok motive eder diye düşünüyorum.

Şu anda Körler Şampiyonası yüz elli kişi olarak doğrudan final şeklinde tek turnuvada yapılıyor. Oysaki bir seçme turnuvası olmalı. Burada ilk sıraları alan mesela yedi kişi körler Türkiye finaline girmeye hak kazanmalı. Bir yıl önceki finalde ilk üç sırayı elde eden oyuncuların katılımıyla on kişi döner sistemle dokuz turlu final oynamalı. Şu anda yüz elli kişi arasında yedi turluk turnuva Türkiye Şampiyonası yapılıyor. Tur sayısı yetersiz. Çok kalabalık oluyor, bilen, az bilen ve yeni başlayanlar hep bir arada final oynuyoruz. Biz, ilk sıraları alıyoruz ama diğer güçlü oyuncuların hepsiyle karşılaşmıyoruz. Gören satranççılarla aynı

salonlarda mesela Konya'da ya da Antalya'da güzel bir mekanda on kişilik kaliteli bir final ne hoş olur!

Selim - Kerim Altınok: Uğur'un söylediklerine ek olarak birkaç şey daha söylemek istiyoruz.

Her yıl kamp talebimiz

Biz düzenli olarak yılda en az bir defa kamp istiyoruz. Burada Türkiye'nin ilk on ya da yirmi sırasına giren görmeyen satranççılar, görevlendirilecek hocalardan ders almalı. Bu hocalar TSF tarafından görevlendirilmeli.

Geçen on bir yıl içinde şu ana kadar görme engelliler için yapılan kamp sayısı ikidir. Bunlar da iki Dünya Şampiyonası öncesinde turnuvaya az bir zaman kala düzenlenmiştir.

Kamp organizasyonlarının gören satranççılar için yapılanlarla birlikte gerçekleştirilmesi, ayrı salonda hocalar eşliğinde çalışılması düşünülebilir.

Körlere körler eğitim vermeli!

Şu anda ben ve kardeşim Kerim bizim kulüpteki görmeyen arkadaşlara haftada bir defa ders veriyoruz. Amacımız onlara satrancı sevdirmek, satrancın o tatlı zehrini kanlarına bir kez sokarsak gerisi gelir. Bunu yapan başka arkadaşlarımız olduğunu da biliyorum. Birkaç milli sporcu daha buldukları illerde başka görmeyenlere satranç öğretmeye çalışıyor. Bizim isteğimiz, TSF tarafından verilen eğitimden yararlanıp satranç eğitmeni olmak. Böylelikle öğrencilere daha sistemli eğitim verebiliriz.

TSF'den en büyük arzumuz!

En büyüğünü en sona bıraktık! 2012 Satranç Olimpiyatları Türkiye'de yapılacak. Biz görme engelliler milli takımı olarak bu olimpiyata katılmayı hayal ediyor ve istiyoruz. Otuz yılı aşkın zamanımızı satranca vermiş insanlar olarak hayatımızda bir defa olabilecek bu fırsatı değerlendirmeyi çok istiyoruz. Bu yıl Rusya evindeki olimpiyata beş takımla katıldı. Neden Türkiye de bunu yapmasın? A, B, takımı, bayanlar derken niçin Türkiye körler milli takımı da yarışmasın?

Bu ülkemizin satrançtaki bütüncül ilerlemesini tüm dünyaya göstermek bakımından anlamlı bir imaj olur.

Kerim-Selim Altınok ve Uğur Yuvarlak (2010 Görme Engelliler Dünya Şampiyonası) (Fotoğraf: Fatma Yılmaz)

TSF başkanı Sayın Ali Nihat Yazıcı'ya ve GESFED Başkanı Sayın Mesut Dedeoğlu'na ayrı ayrı sesleniyoruz. El ele vererek bunu yapabilirsiniz.

İsteklerimizi ana başlıklar olarak sıraladıktan sonra bizi bugüne kadar destekleyenlere de teşekkür etmek istiyoruz:

Türkiye Görme Engelliler Spor Federasyonu (GESFED) Başkanı Mesut Dedeoğlu ve GESFED satranç teknik kurul üyeleri elbette en büyük destekçilerimiz.

GESFED bizim turnuvalarımızı düzenliyor, müsabakalara katılıp ilk kırk dereceye girenlere harcırah ödüyor. Bu önemli bir destek. Zaman zaman yurt dışı turnuvalarına da gönderiyor. Ancak federasyon körlerle ilgili pek çok spor dalıyla aynı anda ilgileniyor. Satrançla ilgili teknik konularda ve eğitim meselesinde doğal olarak TSF'nin desteği gerekli.

TSF Başkanı Sayın Ali Nihat Yazıcı'dan biz bireysel ya da körler ulusal takımı olarak destek alıyoruz. Kendisiyle çok eskiye dayanan bir dostluğumuz var. 1983 yılında Türkiye Gençler Şampiyonası'nda Kerim ile Yazıcı İSD'de oynamışlardı. O zamandan beri görüşürüz, başkan olduktan sonra da sık sık haberleşiyoruz. 2002 Antalya Grand Prix'e bizi davet ettiler. Orada oynamak bi-

Satranççı arkadaşlarımız gönüllerinden geçen bir kitabı bizim için seslendirsinler. Okunan her kitap satranç dünyasına açtığımız bir gözümüz olacaktır, bunu unutmasınlar!

zimin için büyük mutluluktuk. İvançuk'u Türkiye'ye çağırdıklarında görme engelliler milli takımı ile körleme maç yapma fikri de Ali Nihat Bey'in projesidir.

İstanbul il temsilciliğinin her turnuvada bizim yanımızda olması ve Görme Engelliler Kategorisi için madalya koyması, hoş bir jest!

Tarık Kumlalı, İstanbul eski şampiyonlarından. İstanbul'da on bir yıldır hocalığımızı yapıyor. Kulüplerimizin maddi imkanları yok. Bizim hocamız gönüllü olarak destek veriyor. Tüm turnuvalara, bazen özel derslerini bırakıp bizimle geliyor. Tek başına başka kulüplerin oyuncularına bile yardımcı olmaya çalışıyor.

Aslında bu işlerde belirli bir maddi katkı olabilmeli. Her kulübün bir hocası olmalı.

Selim Gürcan'a da teşekkür etmek isteriz. Satranç Okulu sitesinin kurucusu Selim Gürcan eğitim setlerini görme engelli bir arkadaşımıza hediye etti. Adana'da yaşayan İbrahim Dal askeri görev sırasında mayın patlaması nedeniyle hem gözlerini kaybetmiş hem de az duyuyor. Ayrıca iki elini de kullanamıyor. Satranç tahtasına dokunarak bile taşları oynatamıyor. Tamamen körleme çalışıyor ve oynuyor. İbrahim'e internette satranç oynamayı anlattık, sadece hissedebilen iki parmak ucuyla klavyeye dokunarak hamleleri yazabiliyor, bütün gün internette satranç oynuyor. Kendi ifadesiyle en büyük hedefi bizimle maç yapmak, turnuvalarda bir türlü karşılaşamadık ama geçenlerde ilk partimizi internette Selim ile oynadı. Satranç nerelerde, kimlere, yaşama sevinci sağlıyor!

Ve Mavikale...

Görüşlerimize ve katıldığımız önemli turnuvaların haberlerine Mavikale'de yer verilerek tüm satrançseverlere duyurulması da bizler açısından çok önemli.

Şu anda da Mavikale aracılığıyla duyarlı insanlara seslenmek istiyoruz:

Güçlü bir takım kurup İl-Yöre Yarışmaları'nda başarılı olup Kulüpler Şampiyonası'na katılmak istiyoruz. Onun için de sponsorlara ihtiyacımız var. Duyarlı insanları bizi desteklemeye davet ediyoruz.

Eğitim için satranç kitaplarına ihtiyacımız var. Bu kitapların tamamının bizler için basılması mümkün değilse de bizler için, sesli kütüphanelerimiz için okunması mümkün. Yeter ki satranççı arkadaşlarımız gönüllerinden geçen bir kitabı bizim için seslendirsinler. Okunan her kitap satranç dünyasına açtığımız bir gözümüz olacaktır, bunu unutmasınlar!

Önerilerinizin duyarlı tüm insanları harekete geçireceğine inanıyor, Mavikale okuyucuları adına bu güzel söyleşi için çok teşekkür ediyoruz.